AKADEMIA GÓRNICZO-HUTNICZA IM. STANISŁAWA STASZICA

Kraków

Generator specyfikacji logicznej

Autorzy: Marcin Jędrzejczyk Paweł Ogorzały

Prowadzący: Dr inż. Radosław Klimek

1 Cel projektu

Celem projektu jest wytworzenie programu, który dla podanego diagramu będzie w stanie go sparsować do formatu pozwalającego na wygenerowanie specyfikacji logicznej.

2 Powód tworzenia generatora

- Ręczne tworzenie specyfikacji logiki jest trudne dla niedoświadczonych w tym użytkowników.
- Formalna weryfikacja modelu oprogramowania pozwala obniżyć koszty i zwiększyć niezawodność.
- Brak takich narzędzi.

3 Ważne

- Diagram aktywności musi składać się z wcześniej zdefiniowanych wzorców, zagnieżdżanie jest dozwolone.
- Diagram aktywności składa się tylko z atomicznych aktywności, zidentyfikowanych podczas tworzenia scenariuszy przypadków użycia.
- Generator musi działać automatycznie, usuwa to błąd ludzki.

4 Algorytmy

Wzorce przepływu:

- Sekwencja, sequence
- Współbieżność, concurrent fork/join
- Petla while, loop while
- Rozgałęzienie, branching

Wyrażenie logiczne W_L jest strukturą stworzoną według poniższych zasad:

- każdy elementarny zbiór $pat(a_i)$, gdzie i > 0 i każde a_i jest formułą atomiczną, jest wyrażeniem logicznym,
- każde pat(A), gdzie i > 0 i każde A_i jest albo
 - atomiczną formułą lub
 - logicznym wyrażeniem pat()

także jest wyrażeniem logicznym.

Wstępny algorytm:

- 1. Analiza diagramów aktywności w celu wyciągnięcia z nich wcześniej zdefiniowanych wzorców przepływu.
- 2. Przetłumaczenie wyłuskanych wzorców na wyrażenia logiczne W_L .
- 3. Generowanie specyfikacji logicznej L z wyrażeń logicznych,

Algorytm Π generujący specyfikację logiczną:

- 1. Na początku specyfikacja jest pusta, np. $L=\emptyset$;
- 2. Najbardziej zagnieżdżone wzorce są przetwarzane jako pierwsze, a następnie mniej zagnieżdżone;
- 3. Jeśli obecnie analizowany wzorzec składa się wyłącznie z formuł atomicznych, specyfikacja logiczna jest rozszerzana, poprzez sumowanie zbiorów, których formuły są złączone z obecnie analizowanym wzorcem pat(), np. $L = L \cup pat()$;
- 4. Jeżeli jakiś argument jest wzorem sam w sobie to:
 - ullet po pierwsze formuła f1, a potem
 - \bullet formuła fk

tego wzoru(jeśli jakiegoś), lub w innym wypadku wziąć pod uwagę tylko najbardziej zagnieżdżony daleko? na lewo lub prawo,odpowiednio, są podstawiane osobno w miejsce wzorca jako argument.

5 Przykłady

Podane wzorce P:

- Sequence(f1,f4)
 - $f1 \Rightarrow \diamond f4$
 - $\neg f1 \Rightarrow \neg \diamond f4$
 - $\Box \neg (f1 \land f4)$
- Concurrency (f1,f2,f3,f4)
 - $f1 \Rightarrow \diamond f2 \land \diamond f3$
 - $\neg f1 \Rightarrow \neg (\diamond f2 \land \diamond f3)$
 - $f2 \wedge f3 \Rightarrow \diamond f4$
 - $-\neg(f2 \land f3) \Rightarrow \neg \diamond f4$
 - $\Box \neg (f1 \land (f2 \lor f3))$
 - $\Box \neg ((f2 \lor f3) \land f4)$
 - $\Box \neg (f1 \land f4)$
- Branching(f1,f2,f3,f4)

$$-f1 \Rightarrow (\diamond f2 \land \neg \diamond f3) \lor (\neg \diamond f2 \land \diamond f3)$$

$$-\neg f1 \Rightarrow \neg((\diamond f2 \land \neg \diamond f3) \lor (\neg \diamond f2 \land \diamond f3))$$

$$-f2 \lor f3 \Rightarrow \diamond f4$$

$$-\neg(f2 \lor f3) \Rightarrow \neg \diamond f4$$

$$-\Box \neg(f1 \land f4)$$

$$-\Box \neg(f2 \land f3)$$

$$-\Box \neg(f1 \land (f2 \lor f3))$$

$$-\Box \neg((f2 \lor f3) \land f4)$$

• LoopWhile(a,b,c,d)

$$\begin{array}{l} - \ f1 \Rightarrow \diamond f2 \\ - \ \neg f1 \Rightarrow \neg \diamond f2 \\ - \ f2 \wedge c(f2) \Rightarrow \diamond c \wedge \neg \diamond f4 \\ - \ \neg (f2 \wedge c(f2)) \Rightarrow \neg (\diamond f3 \wedge \neg \diamond f4) \\ - \ f2 \wedge \neg c(f2) \Rightarrow \neg \diamond f3 \wedge \diamond f4 \\ - \ \neg (f2 \wedge \neg c(f2) \Rightarrow \neg (\neg \diamond f3 \wedge \diamond f4) \\ - \ f3 \Rightarrow \diamond f2 \\ - \ \neg f3 \Rightarrow \neg \diamond f2 \\ - \ \square \ \neg (f1 \wedge f2) \\ - \ \square \ \neg (f1 \wedge f3) \\ - \ \square \ \neg (f2 \wedge f3) \\ \end{array}$$

Wyjście programu dla:

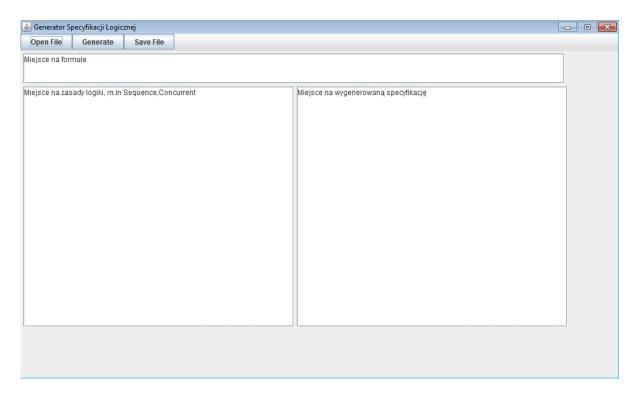
 $- \Box \neg (f2 \land f4)$ $- \Box \neg (f3 \land f4)$

- $W_L = \text{Concur}(a,b,c,d)$ to: $L = \{a \Rightarrow \diamond b \wedge \diamond c, \neg a \Rightarrow \neg(\diamond b \wedge \diamond c), b \wedge c \Rightarrow \diamond d, \neg(b \wedge c) \Rightarrow \neg \diamond d, \Box \neg(a \wedge (b \vee c)), \Box \neg((b \vee c) \wedge d), \Box \neg(a \wedge d)\}$
- $W_L = \operatorname{Seq}(\operatorname{Seq}(a,b),c)$ to: $L = \{a \Rightarrow \diamond b, \neg a \Rightarrow \neg \diamond b, \Box \neg (a \wedge b)\} \cup \cup \{a \Rightarrow c, \neg a \Rightarrow \neg \diamond c, \Box \neg (a \wedge c)\} \cup \cup \{b \Rightarrow c, \neg b \Rightarrow \neg \diamond c, \Box \neg (b \wedge c)\}$
- Branch(Seq(a,b),c,d,e) to: $L = \{a \Rightarrow \diamond b, \neg a \Rightarrow \neg \diamond b, \Box \neg (a \wedge b)\} \cup \{a \Rightarrow (\diamond c \wedge \neg \diamond d) \vee (\neg \diamond c \wedge \diamond d), \neg a \Rightarrow \neg ((\diamond c \wedge \neg \diamond d) \vee (\neg \diamond c \wedge \diamond d), \neg a \Rightarrow \neg ((\diamond c \wedge \neg \diamond d) \vee (\neg \diamond c \wedge \diamond d)), c \vee d \Rightarrow \diamond e, \neg (c \vee d) \Rightarrow \neg \diamond e, \Box \neg (a \wedge e), \Box \neg (c \wedge d), \Box \neg (a \wedge (c \vee d)), \Box \neg ((c \vee d) \wedge e)\} \cup \{b \Rightarrow (\diamond c \wedge \neg \diamond d) \vee (\neg \diamond c \wedge \diamond d), \neg b \Rightarrow \neg ((\diamond c \wedge \neg \diamond d) \vee (\neg \diamond c \wedge \diamond d)), c \vee d \Rightarrow \diamond e, \neg (c \vee d) \Rightarrow \neg \diamond e, \Box \neg (b \wedge e), \Box \neg (c \wedge d), \Box \neg (b \wedge (c \vee d)), \Box \neg ((c \vee d) \wedge e)\}$

6 Pseudokod

```
Input: Wyrażenie logiczne W_L, zdefiniowane wzorce przepływu(nie puste) P
Output: Specyfikacja logiczna L
L := 0
for i := 1 to |W_L| do
L2 := W_L[i]P' \backslash \{W_L[i]'P.f_{en}, W_L[i]'P.f_{ex}\};
for j := 1 to |W_L[i]| do
if \ W_L[i] \uparrow a_j \text{ is non-atomic then}
agg := (W_L[i]'P \uparrow a_J())^e + "V" + (W_L[i]'P \uparrow a_J())^x;
replace in L2 every pattern W_L[i]'P \uparrow a_j() by agg;
end if
end for
L := L \cup L2
end for
```

7 Wygląd GUI

Rysunek 1: Interfejs graficzny

8 Literatura

Radosław Klimek: From Extraction of Logical Specifications to Deduction-Based Formal Verification of Requirements Models. Strony 61-75.

Radosław Klimek: Elicitation of logical specifications from RUP-like processes for formal verification.